

**Camera Auditorilor Financiari
din
România**

Str. Sirenelor nr. 67-69

Sector 5 – București

Tel. (021) 410 74 43

Fax (021) 410 03 48

E – mail: cafr@cafr.ro

Consiliul C.A.F.R.

HOTĂRÂRE

**pentru aprobarea Normelor privind perioada de pregătire profesională practică a stagiarii în
activitatea de audit financiar**

În temeiul prevederilor art. 6 alin.(3) și art. 10 alin.(2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/1999, privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 26 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 983/25 iunie 2004,

Consiliul Camerei, întrunit în ședința din data 25 martie 2008,

Hotărăște:

Art.1 Se aprobă Normelor privind perioada de pregătire profesională, practică a stagiarii în activitatea de audit financiar potrivit Anexei, care face parte integrantă din prezenta Hotărâre.

Art.2 Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari și Compartimentul secretariat vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Prezenta Hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor art. 6 alin.(5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/1999, privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Președinte,

Prof. univ. dr. Ion Mihăilescu

Nr. 115

Data 25.03.2008

NORME
privind perioada de pregătire profesională practică
a stagiilor în activitatea de audit financiar

Cap. I. Dispoziții generale. Definiții.

Art.1 Ori de câte ori sunt utilizați în prezentele Norme, termenii definiți în acest capitol au înțelesul:

- *Camera* = Camera Auditorilor Financiari din România
- *Norme* = Norme privind perioada de pregătire profesională practică a stagiilor în activitatea de audit financiar
- *Stagiar* = Persoană fizică care a promovat testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil pentru accesul la stagiul și își desfășoară activitatea conform prezentelor Norme
- *Îndrumător* = Persoană fizică, auditor financiar activ sau juridică, membră a Camerei Auditorilor Financiari, sub îndrumarea căreia se desfășoară stagiul unuia sau mai multor stagiați în activitatea de audit financiar
- *Stagiu* = Perioada de pregătire practică a stagiului în activitatea de audit financiar
- *Caiet de practică* = Caietul și documentația întocmite de către stagiul în activitatea de audit financiar, prin care se consemnează și se certifică activitățile desfășurate de acesta

Cap. II Organizarea stagiului

Art. 2 Stagiul în activitatea de audit financiar se efectuează de către persoanele care au promovat testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil, pentru accesul la stagiul, organizat de Camera Auditorilor Financiari din România.

Art. 3 Admiterea la stagiul a stagiului în activitatea de audit financiar:

- (1) Candidații declarați admiși la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil pentru accesul la stagiul vor urma procedurile stabilite prin prezentele norme.
- (2) Înscrierea la stagiul se realizează pe baza unei cereri tip (Anexa 1) adresate Camerei, după ce a fost achitat tariful de înscriere la stagiul.
- (3) Cererea tip este adresată Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagiați pentru verificare și înscriere ca stagiar în activitatea de audit financiar.
- (4) Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiați va elibera pentru fiecare stagiar o legitimație a stagiului în activitatea de audit financiar. Vizarea anuală a legitimației se face odată cu îndeplinirea tuturor obligațiilor anuale.

(5) Candidații declarați admiși la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil pot solicita înscrierea ca stagiar în activitatea de audit financiar la Cameră în termen de maxim 12 luni de la afișarea rezultatelor finale.

(6) Candidaților care nu solicită admiterea ca stagiar în activitatea de audit financiar în termenul de maxim 12 luni de la afișarea rezultatelor finale, li se anulează testul de acces la stagiu.

Art. 4 Durata stagiului:

(1) Stagiul în activitatea de audit financiar se desfășoară pe o perioadă de minim 3 ani.

(2) Perioada de stagiu începe de la data la care stagiarul a fost înregistrat la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiar al Camerei.

(3) La cererea stagiului, perioada de pregătire practică poate fi suspendată cel mult un an.

(4) La finalizarea perioadei de stagiu, stagiarul se poate prezenta la susținerea examenului de aptitudini profesionale pentru atribuirea calității de auditor financiar.

Art. 5 Organizarea stagiului:

(1) Camera monitorizează activitatea desfășurată în perioada de pregătire profesională practică a stagiilor prin Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiar și Departamentul de monitorizare și competență profesională.

(2) Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiar va ține evidența stagiilor înscriși, în ordinea aprobării cererilor de înscriere la stagiu.

(3) Activitățile practice desfășurate de stagiar, documentele și rapoartele acestuia sunt consemnate într-un dosar numit „Caiet de practică”.

(4) În fiecare an de stagiu, stagiarii în activitatea de audit financiar au obligația de a achita tariful pentru monitorizarea activității de pregătire practică.

(5) Finalizarea stagiului se face personal prin îndeplinirea tuturor obligațiilor conform cu prevederile prezentelor Norme. În urma finalizării stagiului, stagiarul are dreptul de a se prezenta la examenul de aptitudini profesionale pentru obținerea calității de auditor financiar.

Art. 6 Desfășurarea stagiului se derulează în cadrul a doua module distincte:

a) anul întâi de stagiu este destinat pregătirii teoretice și aplicative a stagiilor;

b) anul doi și anul trei de stagiu sunt destinați practicii efective a stagiului în cadrul societăților sau cabinetelor de audit financiar.

Cap. III Activitatea desfășurată în anul I de stagiu

Art. 7 Anul întâi de stagiu este destinat pregătirii teoretice și aplicative organizate în mod centralizat de către Cameră și se va organiza astfel:

a) primul semestru – pregătire teoretică;

b) semestrul doi – pregătire aplicativă.

Art. 8 Activitățile pentru primul semestru de stagiu se vor organiza de către societățile de audit financiar membre ale Camerei, care dispun de posibilitățile materiale necesare organizării acestei activități, aprobate de către Consiliul Camerei. Cursurile vor fi ținute de către formatori agreați de Cameră.

Art. 9 Pregătirea teoretică din primul an de stagiu va fi stabilită de către Consiliul Camerei, și se va referi în general la:

a) Standardele de Contabilitate – Reactualizarea cunoștințelor stagiilor în conformitate cu modificările Standardelor Internaționale de Contabilitate;

b) Standardele de audit financiar;

c) Codul privind conduita etică și profesională în domeniul auditului financiar.

Art. 10 Activitățile de pregătire teoretică prezentate mai sus vor fi studiate în primul semestru al anului întâi de stagiu pe un fond de timp de 25 de ore.

Art. 11 La sfârșitul programului de pregătire profesională, stagiarii în activitatea de audit financiar vor susține un test de verificare a cunoștințelor dobândite pe parcursul celor 25 de ore. Testul se va organiza la societățile menționate la Art. 8.

Art. 12 Subiectele testului de semestru și punctajul de admitere se vor stabili de către Consiliul Camerei, iar verificarea rezultatelor se va face de către o Comisie formată din reprezentanți ai societăților care au organizat cursul și reprezentanți ai Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagii din cadrul Camerei.

Art. 13 Candidații care nu au fost admiși la testul organizat la sfârșitul programului de pregătire profesională vor putea susține un al doilea test într-un interval de maxim 3 luni. Candidații care nu vor promova nici cel de al doilea test, vor repeta primul an de stagiu.

Art. 14 Candidații declarați admiși la testul organizat la sfârșitul cursului de pregătire profesională vor urma programul de pregătire aplicativă organizat de către Cameră, ce se va desfășura în semestrul doi al primului an de stagiu.

Art. 15 În semestrul doi de stagiu, în cadrul programului de pregătire aplicativă, stagiarii în activitatea de audit financiar vor elabora un proiect privind o lucrare practică cu tematică din audit financiar. Proiectul va fi predat la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii, iar evaluarea se va realiza de către inspectorii din cadrul Departamentului de monitorizare și competență profesională și de către Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii. Consiliul Camerei va stabili tematica proiectului și criteriile minimale ce trebuie realizate în cadrul acestuia.

Art. 16 În cazul în care, în urma acestei evaluări stagiarul nu va îndeplini condițiile minimale de pregătire, va putea prezenta un al doilea proiect în termen de o lună de zile. Candidații care nu vor obține rezultate care să ateste îndeplinirea condițiilor minimale stabilite de către Cameră nici în urma refacerii proiectului, vor repeta primul an de stagiu.

Art. 17 Stagiarii care îndeplinesc cerințele de pregătire profesională cerute de programul de pregătire teoretică din primul semestru și de programul de pregătire aplicativă din cel de al doilea semestru și vor achita tariful pentru monitorizarea activității de pregătire practică, vor primi viza pentru finalizarea anului întâi de stagiu și se vor putea înscrie în anul doi.

Art. 18 Stagiarii care în termen de doi ani de zile de la înscrierea la Cameră nu finalizează anul întâi pierd calitatea de stagiar în activitatea de audit financiar și li se anulează testul de acces la stagiu.

Cap. IV Activitatea desfășurată în anii doi și trei de stagiu.

Art. 19 Activitatea de stagiu în anul doi și anul trei se desfășoară sub îndrumarea unui auditor financiar activ, care are în desfășurare lucrări de audit pe toată durata stagiaturii (ca persoană fizică sau în cadrul societăților sau cabinetelor de audit).

Art. 20 Participă la această etapă a stagiului, stagiarii care și-au îndeplinit obligațiile în conformitate cu cerințele Cap. III al prezentelor Norme.

Art. 21 În vederea desfășurării stagiului în anul doi și anul trei, stagiarul va prezenta la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii acceptul îndrumătorului de stagiu (Anexa 2) care va conține

declarația pe proprie răspundere a îndrumătorului de stagiu că are în derulare cel puțin un contract de audit și va primi Caietul de practică. Anul de stagiu începe în momentul depunerii acceptului îndrumătorului de stagiu la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri.

Art. 22 Stagiul trebuie să se efectueze pe lângă o persoană fizică, auditor financiar activ sau în cadrul unei societăți comerciale de audit, membră a Camerei. Persoanele fizice și juridice, membre ale Camerei, care fac dovada că au în derulare cel puțin o misiune de audit financiar, pot să înainteze Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagieri o scrisoare prin care își iau angajamentul de a lua sub îndrumare stagieri în activitatea de audit financiar.

Art. 23 Un îndrumător de stagiu nu poate avea mai mult de 15 stagieri în activitatea de audit sub îndrumare.

Art. 24 Stagiarul în activitatea de audit financiar are obligația de a-și găsi un îndrumător de stagiu, care să ofere garanții suficiente în ceea ce privește asigurarea condițiilor pentru desfășurarea perioadei de pregătire profesională practică.

Art. 25 Îndrumătorul este o persoană fizică. Când stagiul este realizat într-o societate comercială de audit financiar, înscrisă în Registrul auditorilor financiari – persoane juridice, aceasta precizează numele și calitatea îndrumătorului de stagiu ales din rândul angajaților, asociaților, care trebuie să aibă calitatea de auditor financiar activ.

Art.26 Orice înlocuire a îndrumătorului de stagiu se va anunța Camerei în scris, în termen de 30 zile lucrătoare de la data efectuării modificării. În acest sens se vor trimite la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri următoarele documente:

- cerere pentru înlocuirea îndrumătorului de stagiu, care va fi semnată și de vechiul îndrumător de stagiu că a luat la cunoștință de această modificare;
- acceptul noului îndrumător de stagiu.

Art.27 Nerespectarea obligației de a anunța Camera în legătură cu înlocuirea îndrumătorului de stagiu, în termenul prevăzut la art.26, conduce la nerecunoașterea ca perioadă de stagiu a intervalului de timp dintre renunțarea la îndrumătorul anterior și anunțarea Camerei.

Art. 28 Stagiarii în activitatea de audit financiar se pot înscrie în anul doi de stagiu, cu îndrumător, în termen de doi ani de zile de la finalizarea primului an de stagiu.

Art. 29 În perioada de stagiu, stagiarul este obligat să efectueze anual un minim de 25 de zile lucrătoare de experiență profesională, în fiecare din domeniile: contabilitate, audit și opționale.

Art. 30 Repartizarea timpului de stagiu pe activități este stabilită de îndrumător, care trebuie să acorde stagiarului toate facilitățile, pentru a-i permite să efectueze instruirea.

Art. 31 Pe întreaga perioadă de desfășurare a stagiului, stagiarul trebuie să-și îndeplinească obligațiile privind întocmirea Caietului de practică, în care se reflectă în mod corect și complet experiența profesională acumulată.

Art. 32 La fiecare 6 luni, stagiarul trebuie să prezinte îndrumătorului un raport sintetic al experienței profesionale dobândite.

Art. 33 Stagiarii sunt obligați să participe la cursurile de pregătire profesională continuă organizate de către Cameră atât în anul doi cât și în anul trei de stagiu.

Art. 34 Nerespectarea prevederilor art. 33 duce la prelungirea stagiaturii cu un an de zile.

Art. 35 Stagiarul trebuie să prezinte anual sau la cerere, Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagii, Caietul de practică pentru verificare.

Art. 36 Stagiarul trebuie să prezinte anual, Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagii, raportul referitor la activitatea desfășurată pe parcursul anului respectiv, întocmit, semnat și ștampilat de îndrumătorul de stagiu.

Art. 37 Stagiarul va primi viza pentru finalizarea anului de stagiu la data la care va prezenta la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii caietul și raportul îndrumătorului de stagiu pentru anul respectiv, în urma îndeplinirii cerințelor de pregătire profesională și achitării tarifului pentru monitorizarea activității de pregătire practică.

Art. 38 Stagiarii care nu se prezintă la Cameră pentru obținerea vizei în termen de 2 ani consecutivi de la data la care trebuiau să finalizeze anul respectiv, își pierd calitatea de stagiar în activitatea de audit financiar, respectiv testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil, pentru accesul la stagiu.

Art. 39 Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii este autorizat să:

- stabilească numărul de ore de pregătire, precum și repartizarea acestora pe domenii de activitate;
- întrerupă perioada de stagiu, la cererea stagiului, din motive cum ar fi: satisfacerea stagiului militar, sănătate sau alte motive considerate justificate.

Cap. V Urmărirea, controlul și aprecierea activităților desfășurate de către stagii în activitatea de audit financiar

Art. 40 Urmărirea modului de desfășurare a stagiului este realizată și apreciată de îndrumătorul de stagiu și de către Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii, în colaborare cu Departamentul de monitorizare și competență profesională.

Art. 41 Îndrumătorul de stagiu trebuie să verifice activitățile desfășurate de stagiar și să notifice evidența detaliată a experienței profesionale din Caietul de practică al stagiului la fiecare 6 luni.

Art. 42 Îndrumătorul de stagiu trebuie să creeze stagiilor condiții pentru:

- a) a urma pregătirea prevăzută în prezentele Norme;
- b) a se achita cu regularitate de obligațiile lor prevăzute în prezentele Norme.

Art. 43 Îndrumătorul de stagiu trebuie să mărească treptat nivelul de dificultate al lucrărilor încredințate stagiilor în activitatea de audit financiar și să-i ajute să-și însușească disciplinele profesionale ale pregătirii tehnice de bază (contabilitate și audit) în conformitate cu Caietul de practică al stagiului.

Art. 44 Pentru fiecare 6 luni îndrumătorul trebuie să facă o evaluare a activității stagiului pe următoarele domenii:

- în ce măsură a fost respectat programul de stagiu
- cunoștințele și aptitudinile de specialitate
- gradul de însușire a experienței profesionale
- raționamentul profesional

Art. 45 Pentru fiecare domeniu de evaluare se poate da unul din calificativele:

1. satisfăcător
2. nesatisfăcător

Art. 46 Îndrumătorul trebuie să întocmească anual un raport scris de evaluare a stagiului în care să se consemneze:

1. progresele înregistrate de stagiar
2. deficiențele constatate în experiența profesională
3. acțiuni de întreprins în viitor
4. opinia generală privind evoluția profesională a stagiului

Art. 47 De asemenea îndrumătorul de stagiu trebuie să răspundă la solicitările Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagii și Departamentului de monitorizare și competență profesională în legătură cu furnizarea de informații privind activitatea stagiului.

Art. 48 Departamentul de monitorizare și competență profesională poate organiza, prin sondaj sau ori de câte ori este solicitat din partea Consiliului Camerei, un control al calității activității stagiilor și a îndrumătorilor de stagiu. Inspectorii din cadrul Departamentului de monitorizare și competență profesională vor întocmi un raport în urma controlului efectuat. Acest raport va cuprinde o evaluare a activității stagiului, precum și propuneri de îmbunătățire a activității stagiilor sau de prelungire a perioadei de stagiu, în cazul în care inspectorii au constatat nerespectarea normelor de stagiu.

Art. 49 Acordarea și retragerea calității de auditor financiar îndrumător sunt hotărâte de Consiliul Camerei, în urma rapoartelor primite de la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii.

Cap. VI Dispoziții tranzitorii

Art. 50 Stagiarii din 2002, care au finalizat perioada de stagiatură în anul 2005 și nu care nu au obținut calitatea de auditor financiar în perioada 2006-2007, vor participa în cursul lunii aprilie 2008 la un curs suplimentar organizat de către Cameră, după care vor putea participa la examenul de aptitudini profesionale pentru atribuirea calității de auditor financiar începând cu anul 2008, sesiunea mai, la oricare dintre sesiunile organizate de către Cameră timp de 3 ani consecutivi (2008, 2009, 2010). Acești stagii vor respecta prevederile art. 53 și art. 54 din prezentele Norme.

Art. 51 Stagiarii din 2002, care au finalizat perioada de stagiatură în anul 2006 se pot prezenta la oricare dintre sesiunile examenului de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar organizate de Cameră, în termen de 3 ani consecutivi (2007, 2008, 2009). Acești stagii vor respecta prevederile art. 53 și art. 54 din prezentele Norme.

Art. 52 Stagiarii din 2002, care s-au înscris în anul întâi de stagiu în 2003 sau 2004 și care nu au mai venit la Cameră pentru finalizarea perioadei de stagiatură, au la dispoziție 1 an de zile de la data publicării prezentelor Norme pentru a se prezenta la Cameră și a-și clarifica situația. În caz contrar își vor pierde calitatea de stagiar și testul de acces la stagiu.

Art. 53 Stagiarii din 2002 care s-au înscris în anul întâi de stagiu în 2005, precum și stagiarii admiși în 2004, vor respecta prevederile prezentelor Norme.

Cap. VII Dispoziții finale

Art. 54 La sfârșitul perioadei de stagiu, stagiarul va preda Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagii din cadrul Camerei, Caietul de practică completat și vizat pentru toată perioada de pregătire profesională practică.

Art.55 La sfârșitul perioadei de stagi, îndrumătorul întocmește declarația care să ateste capacitatea stagiului de a se prezenta la examen (Anexa 3). În cazul în care stagiul a avut mai mulți îndrumători, acesta va obține declarații de la toți îndrumătorii de stagi pe care le va depune la Cameră în momentul înscrierii la examenul de aptitudini profesionale pentru obținerea calității de auditor financiar.

Art.56 Stagiarii care au finalizat stagiul se pot prezenta la oricare dintre sesiunile examenului de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar organizate de Cameră, în termen de 3 ani de la data finalizării calendaristice a perioadei de stagiatură.

Art.57 Pe parcursul celor 3 ani de zile în care stagiarii se pot prezenta la examenul de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar, aceștia vor avea obligația de a participa anual la cursurile de pregătire profesională organizate de către Cameră. Neparticiparea la oricare dintre aceste cursuri duce la imposibilitatea participării la următoarea sesiune de examen de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar.

Art. 58 Persoanele care nu obțin calitatea de auditor financiar în acești 3 ani își pierd calitatea de stagi în activitatea de audit financiar, iar procedura de admitere în stagi va putea fi reluată ulterior.

Art.59 Prezentele norme se aplică începând cu data publicării în Monitorul Oficial.

Art.60 La data intrării în vigoare a prezentelor norme, orice dispoziție anterioară se abrogă.

CERERE

de înscriere la stagiu, pentru candidații declarați admiși
la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil

Subsemnatul(a).....
născut(ă) la data de.....în localitatea
cu domiciliul în localitatea.....Str.
Nr.Bl.sc.et.ap.
Județ / Sector.....legitimată cu buletin / carnet de identitate / pașaport
seria.....nr.eliberat de

la data de.....Cod Numeric Personal(CNP).....
telefon: acasă:.....serviciu:.....mobil:.....
adresa de e-mail:

funcția / loc de munca.....

solicit înscrierea la stagiu în activitatea de audit financiar la Camera Auditorilor Financiari
din România.

Data

.....

Semnătura

.....

Domnului Președinte al Camerei Auditorilor Financiari din România

ACCEPTUL ÎNDRUMĂTORULUI DE STAGIU

Numele

Prenumele

Adresa

Telefon

Asociat în S.C.....Nr. autorizație.....

Număr carnet de membru al CAFR.....

Certific că domnul / doamna..... a început desfășurarea activității de stagiu sub îndrumarea mea la data de.....

Stagiul se va efectua cu forme legale de încadrare / adeverință de stagiu, respectând prevederile Normelor privind perioada de pregătire profesională practică a stagiariilor în activitatea de audit financiar.

Totodată declar pe proprie răspundere că am în derulare cel puțin un angajament de audit financiar.

Data
.....

Semnătură și ștampilă
.....

DECLARAȚIA ÎNDRUMĂTORULUI DE STAGIU

Numele.....

Prenumele.....

Număr carnet de membru al CAFR.....

Asociat în S.C..... Nr. autorizație.....

Declar că domnul / doamna..... a desfășurat stagiul de pregătire practică sub îndrumarea mea în perioada și a dobândit în perioada stagiului toate cunoștințele necesare pentru a se putea prezenta la examenul de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar.

Totodată declar pe propria răspundere că pentru perioada în care am fost îndrumător de stagiu am avut în derulare angajamente de audit în calitate de persoană fizică / juridică.

Dată

.....

Semnătură și ștampilă

.....

OBSERVAȚIE: Se va obține câte o declarație de la fiecare îndrumător pe care stagiarul l-a avut pe parcursul perioadei de stagiu.